

lovsforandring, og uregtelig er dette Punkt ikke af den Natur, at det vilde være rigtigt at søge en Grundlovsforandring fremkaldt. Der har jo saa ofte været Tale om, at man ad andre Veie kunde paa dette Punkt komme til en human Regel, og jeg for mit Vedkommende har sluttet mig til den Opfattelse, at der ikke kunde være Noget i veien for at paalægge Kommunerne at eftergive de Personer, der i 5 Aar ikke havde nydt nogenformelt Fattigunderstøttelse, den nydte Understøttelse, i alt Fald naar de havde vist en hæderlig Vandel. I denne Retning har jeg ved en tidligere Leilighed tilladt mig at stille Endringsforslag til det Forslag, det ærede Medlem for Aarhus Amts 1ste Valgfreds (Winther) indkom med. De bleve vedtagne den Gang, og det ærede Medlem har senere fremlagt sit Lovforslag i samme Skikkelse. Jeg kan nu fremdeles ikke Andet end finde, at ligesom der neppe fra et grundlovmæssigt Synspunkt kan indvendes Noget mod denne Maade at tage Sagen paa, saaledes kan man heller ikke af Hensyn til Kommunernes Selvsyrelse og Raadighed over deres Midler gjøre nogen begrundet Indvending derimod; men dette vil jo senere komme til Forhandling, naar det ærede Medlems Lovforslag kommer frem. Skal det gjøres gjældende, burde det gjøres i denne Lov, og jeg tror for mit Vedkommende, at man langt bedre befinder sig i Overensstemmelse med Grundloven ved at give denne Regel end ved at give en Regel, som flere Gange har været bragt paa Bane i denne Retning, og som jeg selv overmaade gjerne vilde ønske, at man kunde gaa ind paa, nemlig at modtagne Sygehjælp ikke kan betragtes som egentlig Fattigunderstøttelse; thi man kan jo ikke negte, at man paa denne Maade stærkt berører Grundloven. Kommer man nemlig først ind paa den Veie at sige, at det og det, skjønt det udredes af de samme Autoriteter, af de samme Ræiser og paa samme Maade som den almindelige Fattigunderstøttelse, dog ikke skal betragtes som Fattigunderstøttelse, saa kunde dette udstrækkes meget vidt, og tage hele Grunden bort for Grundlovsbestemmelsen. Jeg har ganske vist hørt Jurister, som jeg sætter Pris paa, yttre som deres Formening, at de fra et grundlovmæssigt Synspunkt ikke nære saa store Betæneligheder mod en saadan Regel, idet de mene, at det kan være overladt til de enkelte Love at sige, hvad der skal betragtes som Fattigunderstøttelse; men jeg kan ikke negte, at for mig stiller det sig som et meget farligt Skridt. Jeg har imidlertid den overordentligste Sympathi for, at man i denne Henseende kunde uden at berøre Grundloven fremkalde en Forandring i de bestaaende Forhold. — Med Hensyn til hvad et æret Medlem fra Aarhus udtalte om Bestemmelsen i § 33 om Straffen for Løsgænger og Betleri, skal jeg blot gjøre den Bemærkning, at jeg tror, at, hvad han i denne Henseende ansøgte, berøede noget paa en Misforståelse. Straffen for Løsgænger og Betleri er

nu saaledes, at det er Bånd og Brød eller Lvangsarbejde, forsaavidt der er en Lvangsarbejdsanstalt. Hele den Forandring, der nu tilsigtes ved § 33, er, at man siger, at det i Reglen skal være Lvangsarbejde, og at det kun kan være Bånd og Brød, naar der ikke haves nogen Lvangsarbejdsanstalt. Jeg har nu ganske vist nogen Tvivl om, hvorvidt der er tilstrækkelig Grund til at gjøre denne Forandring. At overlade den Raagjældende selv, Betleren eller Løsgænger, at vælge imellem, hvilken af de to Straffe han vil have, som jeg tror det ærede Medlems Mening var, tror jeg ganske vist ikke vilde være anbefaleligt. Men Spørgsmaalet er, om ikke Domstolen fremdeles bør have Valget mellem disse to Straffe. Efter min Erfaring kan det undertiden være Tilfældet, at, medens der er Foll, som sly Lvangsarbejde fremfor en forvarig Bånd- og Brødstraf, er der andre, der ere blevene saa vante til at leve paa Lvangsanstalter, at de ikke finde noget Afstrækkende deri, men meget mere sly den mere intensive Straf Bånd og Brød, hvorfor Domstolene, navnlig naar man har naaet den højeste Grad af Lvangsarbejde, ikke sjældent vælge Bånd og Brød. Jeg er derfor i Tvivl om, hvorvidt der er tilstrækkelig Grund til at give en forandret Bestemmelse som den i § 33; men det er jo et underordnet Spørgsmaal.

Winther: Det har glædet mig at høre denne Udtalelse af den ærede sidste Taler om Værdien af denne Lov. Det ærede Medlem sagde, for saa vidt jeg forstod ham, at Fattigkommissionen havde søgt ved sit Arbejde at løse dette Problem, der volde saa store Banskigheder i vor Tid, men at nærværende Lovforslag kun er en Kodifikation af de hidtil gjældende Bestemmelser. Saaledes har jeg ogsaa fra mit Lægemandsstandpunkt opfattet denne Lov, og det var dette, jeg antydede ved det Par Ord, jeg udtalte ved Forhandlingens Begyndelse. Jeg synes, at det vilde være forunderligt at tænke sig, at Regjeringen skulde komme med en Lov, der berører et saa brændende Spørgsmaal som dette, uden at forsøge en tidsparende Løsning af dette Forhold i det Hele taget; men jeg maa næsten antage, at Regjeringen foretrækker at foretage et andet Skridt for at opfylde den Bestemmelse, der staar i Grundlovens § 84, og saalænge jeg ikke har hørt dette benegte, vil jeg antage, at det er Tilfældet. Betragter man nemlig § 84, som den er fremkommen, og den Mand, der heffede, da denattes ind i Grundloven, da er det aldeles aabenbart, at det er en Retting, der er givet dem, som ikke kunne ernære sig selv, men i Dørigt kunne være hæderlige Mænd. Andre Lande, som indførte Forsatninger omtrent paa samme Tid som vi, fatte en Bestemmelse om, at de, der ikke kunde flaffe sig selv Arbejde, skulde Staten flaffe Arbejde. En saadan Bestemmelse har jo ogsaa været paa Veie til at komme ind i vor Grundlov,